

[Azərbaycanın müstəqillik qazanmasından sonra İran-Azərbaycan münasibətləri](#)

Demək olar ki, Azərbaycan Respublikasının müstəqillik İd etdiyi illərdən indiyə kimi İranla münasibətlərini zahirən qorunmasında və İranla nə az nə çox zərərli trif etməlidir.

AranNews İranın İran Respublikası Türkiyə və Fransadan sonra Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyini tanıyan üçüncü və bu yeni yaranan respublikada sifirliyə ən ilk ölkə olmasında, z münasibətlərini drin zəngin dini, tarixi, mədəni və köklü ballıqlar arasında qurmasında, dost və qardaş olaraq Azərbaycana hər hansı kəmiyyət sığdırmadan baxmayaraq, bütün bunların qarşısında bu ölkənin ilk prezidenti bəliq Əliyev rəhbərlik etdiyi siyasi sənədi, İran paralaması çətin və radikal millətçi qrupları dəstəklədi. Bunun nəticəsində İran və Azərbaycan Respublikasının münasibətləri həmişə gərginliklə yanaşı yaşamaq oldu. Başqa sözlə, bu məsələ iki qonu arasında olan gərginlik və bədbinlik arasında qurulmasında səbəb oldu. Həmin məsələ Tehran-Bak münasibətlərini enilən-yoxulu bir münasibətlər evirdi. Ona görə də demək olar ki, Azərbaycan Respublikasının müstəqillik İd etməsindən indiyə kimi bu ölkə zərərli maraqların zahirən qorunması və İranla nə az nə çox münasibət zərərli trif etməlidir. Eləcə də iki ölkənin münasibətlərinin adi və normal prosesdə irəliləməsi, bir neçə soyuqluq və bədbinliklə yanaşı olmasında səbəb olmudur. Təbii ki, İran-Azərbaycan münasibətləri Azərbaycan Respublikasının müstəqillik İd etdiyi illərdən indiyə kimi gərginliklə yanaşı olmudur və bu gərginliklər arasında Azərbaycan Respublikasının onu zərərli maraqlar zərərli trif etməsindən mənasızdır. ki qonu olan İran və Azərbaycan münasibətlərində gərginliyin zərərli gəstərməsini müəmmi bir təhlildən ortaq geopolitik ballıqlar və strateji maraqlar gəmməzliyi vurmaqda təsvir etmək olar. Aradrmalar gəstirir ki, Azərbaycan dvlət adamlarının iki onillik müddətində İran qarşısında xarici siyasətli təxribat və mədəniyyətli mahiyyəti dəmədr. İbət, İran trfəndən də bu gərgin vziyyətdən xən eləcə də uyğun bir yanama və proqram ortaya qoyulmamdır. Bu da münasibətlərin mərkəzliyini və soyuqluq artdırma, frstlərin İdən xmasında, nə trflərin, o cmləndən Amerika və sionist rejimin bundan suistifadə etmələrinə yol amdır. Bundan əlavə, iki ölkə arasında ortaq kimlik (ilik) olmasında baxmayaraq Azərbaycan dvləti rəhbərlik ideoloji oxu-İ kimliyi qarşısında zən sekular və trk millətliyi kimliyi ardncədr. Bu məsələ də zən vbsində Tehran-Bak münasibətlərində qarlıqla olaraq mənfəət fikiri və geopolitik mədəniyyətli yaratmadır.

2001-ci ildə hər iki trf bir-birinin qarşısında təhlükə yarada biləcək yanamalar səmərəndən uzaq durmağa, qərməz xətti kəməmi tələ edirdi. rəhbərlik Həməmi Rəfncəni və Xatminin prezident olduqları dövrdə iki ölkə arasında aralarındakı məvcud narazlıq və gərginliklərini bir neçə gizlətməyə əldirdi. Amma 2005-ci ildə rəhbərlik həmdinejadın hakimiyyət gəlməsi və həmin dövrdə dnyə azərbaycanlılar konqresinin keiriləməsi, onun ardınca İran rəsmilərinin buna etirazları, Tehrənnə Bakın zərərli corafiyəsən rəhbərlik mədəniyyətlərinin ixtiyarında qoymasın, İran neçə alimlərinin terror olunmasında Mosadla məkdəliq etməkdə, sionist rejimlə münasibətlərini gənildirməkdə, Bakın TI-vivdə silah almasında, Eurovision mahnı müsabiqəsi keirəməsində gənəhləndirməyə, xalqın buna reaksiyası və Azərbaycan Respublikasının Tbrizdəki konsulluq qarşısında etirazları, rəhbərlik Bakdakı sifirliyinin qarşısında .etirazları, iki ölkənin sifirliyinin qarlıqla olaraq dflrlə arıqlaması Tehran-Bak münasibətlərini gərginləndirdi.

Bu zərərli İran və Azərbaycan arasında simvolik bir münasibət hkm sərb, Tehran-Bak arasında ikitrflə diplomatiya bzi vaxtlar bə tutan bir sərə sflr, İran rəsmilərinin Bakya sifir və məkdəliq sndlərinin imzalanması ilə zəhirdən aktiv olub. Lakin Azərbaycan dvlətinin rəhbərlik qarşı xarici siyasətli rəhbərlik mahiyyət sbbindəndən bu münasibətlər he vaxt drinləməyib və rəhbərlik milli maraqlar təmin olunmasında yol almayıb. ki arasında mədəni, tarixi, dini və digər otaqlıqlara baxmayaraq İran və Azərbaycan münasibətləri Həməmi Rəfncəni, Xatmi və həmdinejadın prezidentlik dövrlərində rəhbərlik siviyyətlə olmayıb. ki onillikdən ox tədy bir vaxtda iki ölkənin münasibətləri akər və rəsmi ziddiyyət mərhələsinə atmasında da, həmişə zərərli drisi altında səsli ixtilaf nəməyi etməməkdir. müəmmi olaraq demək olar ki, əzri bələrin islamofobiyaya təkidli, pəntrkizm iddiaları, milliyətli fəaliyyətləri və ondan da nəmlisi ilə .rejimlə gənəliq iki ölkənin münasibətlərindəki enilən-yoxularda və gərginliyinin səs amilləri olmudur.

